

23.10.2017

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ με θέματα «Μείωση των πηγών εσόδων των τζιχαντιστών – βάζοντας στο στόχαστρο τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»
(2017/2203(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Javier Nart

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ με θέματα «Μείωση των πηγών εσόδων των τζιχαντιστών – βάζοντας στο στόχαστρο τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»
(2017/2203(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη διεθνή σύμβαση του 1999 για την καταστολή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1210/2003 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2003, σχετικά με ορισμένους ειδικούς περιορισμούς στις οικονομικές και χρηματοδοτικές σχέσεις με το Ιράκ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2465/96 του Συμβουλίου¹,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/827 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία²,
- έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της Επιτροπής, του Φεβρουαρίου 2016, για την ενίσχυση της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευγορολ σχετικά με τις τάσεις και την κατάσταση στο θέμα της τρομοκρατίας στην ΕΕ το 2017 (Te-Sat),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 26ης Ιουνίου 2017, σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγονται για την εσωτερική αγορά η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και οι οποίοι συνδέονται με διασυνοριακές δραστηριότητες (COM(2017)0340),
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2017/541/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου³,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁴,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

¹ ΕΕ L 169 της 8.7.2003, σ. 6.

² ΕΕ L 132 της 29.5.2015, σ. 1.

³ ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6.

⁴ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89.

Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την εισαγωγή πολιτιστικών αγαθών (COM(2017)0375),

- έχοντας υπόψη την 9η έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ένωσης Ασφαλείας, που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 27 Ιουλίου 2017,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Ενδέκατη έκθεση προόδου προς μια αποτελεσματική και πραγματική Ένωση Ασφάλειας», που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 18 Οκτωβρίου 2017 (COM(2017)0608),
 - έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1267 (1999), 1373 (2001), 1989 (2011), 2133 (2014), 2199 (2015), 2253 (2015),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 113 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A8-0000/2017),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αντιτρομοκρατικός αγώνας έχει ως βασικό στοιχείο το «στέγνωμα» των πηγών χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση έχει δυο προορισμούς, αφενός τις τρομοκρατικές ενέργειες που απαιτούν σημαντικά κεφάλαια, και αφετέρου τις τρομοκρατικές ενέργειες που, αν και εξίσου βίαιες ως προς τα αποτελέσματά τους, απαιτούν λιγότερα κεφάλαια· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντίδραση πρέπει να είναι αποτελεσματική και στις δυο περιπτώσεις·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση από νόμιμες πηγές είναι δυνατό να εκτρέπεται από τον αποδέκτη προς τρίτους, άτομα ή οντότητες, συνδεδεμένους με τρομοκρατικές δραστηριότητες·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εφόσον η τρομοκρατία συνιστά έγκλημα σε παγκόσμια κλίμακα, πρέπει και η απάντηση να είναι σε παγκόσμια κλίμακα για να είναι αποτελεσματική, με τον συντονισμό και την ανταλλαγή βασικών πληροφοριών σχετικά με φυσικά και νομικά πρόσωπα και ύποπτες δραστηριότητες να έχουν κεντρική σημασία·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στον αγώνα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, απαιτείται μια προληπτική στρατηγική, θεμελιωμένη στην ανταλλαγή βασικών πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών πληροφοριών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται μια θεσμοθετημένη ευρωπαϊκή πλατφόρμα, που μέχρι τώρα υπήρχε μόνο ατύπως, για να οργανώσει συγκεντρωτικά την παραλαβή των πληροφοριών, οι οποίες σήμερα είναι διάσπαρτες στα 28 κράτη μέλη·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι αρκετές διεθνείς μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, φιλανθρωπικές οργανώσεις και άλλα ιδρύματα, ορισμένες εκ των οποίων βρίσκονται σε χώρες του Κόλπου, λειτουργούν ως κάλυψη για καταχρηστικές πρακτικές· λαμβάνοντας υπόψη ότι ως εκ τούτου είναι ζωτική ανάγκη να υπάρξει επιτήρηση αυτών των δικτύων, που συχνά είναι εκτενή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η στήριξη που

παρέχουν στην επέκταση του εξτρεμιστικού σαλαφισμού σε Αφρική, Μέση Ανατολή, Ασία και Ευρώπη δεν μπορεί να γίνει ανεκτή·

- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μυστικές πληροφορίες που διαρρέουν δείχνουν μάλιστα πως θεσμοί και άτομα στις αραβικές χώρες του Κόλπου παρέχουν οικονομική και υλικοτεχνική υποστήριξη στο ISIS/Da'esh και σε άλλες ριζοσπαστικές οργανώσεις, και λαμβάνοντας υπόψη ότι χωρίς αυτή τη χρηματοδότηση πολλές από τις εν λόγω τρομοκρατικές οργανώσεις δεν θα ήταν αυτάρκεις·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ISIS/Da'esh προσπαθεί να διοχετεύσει τα χρήματά του έξω από το συρρικνούμενο έδαφος που κατέχει σε Συρία και Ιράκ, με εξαγωγές πετρελαίου, επιχειρηματικές επενδύσεις, παράνομες μεταφορές κεφαλαίων και υποχρεωτική μετατροπή του ξένου συναλλάγματος σε νόμισμα ISIS/Da'esh· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ISIS/Da'esh «ξεπλένει» τα έσοδα από τις εγκληματικές δραστηριότητές του αγοράζοντας κάθε είδους επιχειρήσεις και περιουσιακά στοιχεία· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι πηγές θα μπορούσαν να δώσουν στο ISIS/Da'esh τη δυνατότητα να συνεχίσει τη χρηματοδότηση εγκληματικών δράσεων στο μέλλον, μετά τη στρατιωτική ήττα του·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια διεθνής απαγόρευση καταβολής λύτρων έχει επιβληθεί βάσει μιας σειράς από διεθνείς δεσμεύσεις στηριζόμενες σε αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και σε εθνικούς νόμους· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην πράξη η απαγόρευση του ΟΗΕ στερείται της υποστήριξης των βασικών υπογραφόντων οι οποίοι δίνουν προτεραιότητα στην άμεση διαφύλαξη της ζωής και όχι στις αντιτρομοκρατικές δεσμεύσεις τους και με τον τρόπο αυτό χρηματοδοτούν ακουσίως τις τρομοκρατικές οργανώσεις·
1. απευθύνει τις ακόλουθες συστάσεις στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας:
- α) εκτιμά πως, στον αγώνα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μια προληπτική στρατηγική, μέσω της ανταλλαγής βασικών πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών πληροφοριών είναι κεντρικής σημασίας· καλεί τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες πληροφοριών να συντονιστούν καλύτερα δημιουργώντας μια ευρωπαϊκή πλατφόρμα αντιτρομοκρατικών πληροφοριών που να συμβάλλει στην ανταλλαγή βασικών πληροφοριών· η πλατφόρμα αυτή θα δημιουργήσει μια κοινή βάση δεδομένων όπου θα εισάγονται δεδομένα για ύποπτα φυσικά και νομικά πρόσωπα και για ύποπτες δραστηριότητες· υπογραμμίζει ότι ο σχετικός κατάλογος θα πρέπει να περιλαμβάνει έναν κατάλογο με τράπεζες, χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και εμπορικές οντότητες εντός και εκτός Ευρώπης, μεταξύ άλλων, όπως και τρίτες χώρες με κενά στον αγώνα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας· επαναλαμβάνει ότι οι υπεύθυνοι για την τέλεση, οργάνωση ή υποστήριξη τρομοκρατικών ενεργειών πρέπει να λογοδοτούν για τις πράξεις τους·
- β) καλεί την Επιτροπή να χρηματοδοτήσει προγράμματα για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ευρωπαϊκών υπηρεσιών πληροφοριών·
- γ) τονίζει, όπως έχει επανειλημμένα τονίσει και η διεθνής Ομάδα

χρηματοοικονομικής δράσης (GAFI), τη σημασία μιας καλύτερης και πιο έγκαιρης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών, των δυνάμεων ασφαλείας και πληροφοριών εντός μιας συγκεκριμένης δικαιοδοσίας, αλλά και μεταξύ δικαιοδοσιών, όπως και με τον ιδιωτικό τομέα, και ειδικότερα τον τραπεζικό·

- δ) καλεί τα κράτη μέλη να αξιολογήσουν καλύτερα το άτυπο δίκτυο των ευρωπαϊκών μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών FIU.net), βάσει του έργου που έχει πραγματοποιήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, με σκοπό την ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών με την ευρωπαϊκή πλατφόρμα αντιτρομοκρατικών πληροφοριών·
- ε) καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να παρακολουθούν καλύτερα τις ύποπτες οικονομικές δραστηριότητες παρέχοντας στις δυνάμεις ασφαλείας πρόσβαση στις ύποπτες συναλλαγές, στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας και του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής ζωής· καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν προς το σκοπό αυτό την κατάρτιση και την εξειδίκευση των ερευνητών·
- στ) επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής να διευκολυνθεί η διασυνοριακή πρόσβαση των δυνάμεων ασφαλείας στα μητρώα των τραπεζικών λογαριασμών ώστε να γίνει πιο εύκολος ο εντοπισμός των περιουσιακών στοιχείων των τρομοκρατών σε άλλα κράτη μέλη και, μόλις εντοπίζεται ένας τρομοκράτης, να μπορούν να εξεταστούν οι προ της επίθεσης συναλλαγές του και οι αλληλεπιδράσεις του με πιθανούς ύποπτους·
- ζ) ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα ώστε οι τράπεζες να εποπτεύουν τις πιστωτικές κάρτες, για να μπορούν αυτές να επαναφορτίζονται μόνο μέσω τραπεζικών εμβασμάτων από λογαριασμούς των οποίων κάτοχος είναι ο κάτοχος της πιστωτικής κάρτας·
- η) λαμβάνει υπό σημείωση την επιτυχία της συνεργασίας και τη χρησιμότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται χάρη στη συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ περί ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (TFTP)· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για τη δημιουργία ενός καθαρά ευρωπαϊκού συστήματος που θα συμπληρώνει το σημερινό πλαίσιο και θα διορθώνει τα σημερινά κενά, ειδικά σε ό,τι αφορά τις πληρωμές SEPA, σταθμίζοντας την ισορροπία μεταξύ ασφαλείας και ατομικών ελευθεριών· υπενθυμίζει ότι αυτό το ενδοευρωπαϊκό σύστημα θα πρέπει να τηρεί την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
- θ) καλεί την ύπατη εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη να καταρτίσουν έναν κατάλογο με τα πρόσωπα και τις οντότητες που ενεργούν στο πλαίσιο καθεστώτων χαμηλής διαφάνειας και με υψηλές ενδείξεις ύποπτων οικονομικών δραστηριοτήτων·
- ι) καλεί το Συμβούλιο της ΕΕ να ενισχύσει την επιβολή επιλεκτικών κυρώσεων και άλλων περιοριστικών μέτρων σε βάρος των ανωτέρω προσώπων και οντοτήτων· υποδέχεται με ικανοποίηση τη δημιουργία της επιτροπής του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ (ΣΑΗΕ/CSNU) με την εντολή να επιβλέπει την εφαρμογή των κυρώσεων και ζητεί από όλα τα κράτη μέλη να προχωρήσουν χωρίς καθυστέρηση στο «πάγωμα» κεφαλαίων ή χρηματοοικονομικών περιουσιακών

στοιχείων·

- ια) καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ να δημιουργήσουν ένα σύστημα ελέγχου ώστε τα τζαμιά, οι πολιτιστικοί σύλλογοι ή ισοδύναμες οντότητες να επεξηγούν με ποιον τρόπο κατανέμουν τα κεφάλαια που λαμβάνουν τόσο από έξω όσο και από μέσα από την ΕΕ, όπως επίσης και να εισάγουν σε μια συγκεντρωτική βάση δεδομένων, συσταθείσα με όλες τις δέουσες εγγυήσεις, όλες τις συναλλαγές των εταιρειών μεταφοράς χρημάτων· ζητεί να εφαρμόζεται υποχρεωτικά ένας προηγούμενος έλεγχος της προέλευσης των χρημάτων και του προορισμού τους σε περιπτώσεις ποσών από ελεημοσύνες, ώστε να αποφεύγεται η κακόβουλη ή απερίσκεπτη διανομή τους για τρομοκρατικούς σκοπούς·
- 1) καλεί τα κράτη μέλη να εκδώσουν κανονιστικές ρυθμίσεις για την hawala (άτυπη μεταφορά κεφαλαίων), που θα επιβάλλουν την υποχρεωτική δήλωση στις αρχές για κάθε συναλλαγή στο πλαίσιο αυτού του συστήματος, με την επισήμανση ότι σκοπός δεν είναι η δίωξη των παραδοσιακών μεταφορών χρημάτων οικογενειακού χαρακτήρα, αλλά των παράνομων διακινήσεων μαύρου χρήματος από το οργανωμένο έγκλημα, από τους τρομοκράτες ή κερδών από βιομηχανικούς/εμπορικούς φορείς. Στο πλαίσιο αυτό ζητεί:
- i) κάθε ενδιάμεσος και/ή πρόσωπο που συμμετέχει σε αυτή τη δραστηριότητα (ελεγκτές ή χρηματομεσίτες, συντονιστές, εισπράκτορες και μεταφορείς χρημάτων) να πρέπει να καταχωρίζεται στην αρμόδια εθνική αρχή·
- ii) κάθε συναλλαγή να δηλώνεται·
- iii) να θεσπιστούν αποτρεπτικές ποινές για τους ενδιάμεσους και/ή τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε μη δηλωμένες δραστηριότητες·
- ιγ) ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση με τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα προκειμένου να απαγορευθεί στις εταιρείες που δημιουργούν ηλεκτρονικό χρήμα και στους ενδιάμεσους να επιτρέπουν τη μετατροπή χρημάτων σε χρήστες μη πλήρως ταυτοποιημένους, όπως μπορεί π.χ. να συμβεί με χρήστες δημοσίων δικτύων ή ανώνυμων συστημάτων πλοήγησης· στο πλαίσιο αυτό, η μετατροπή κρυπτονομισμάτων σε πραγματικό χρήμα και το αντίστροφο πρέπει υποχρεωτικά να γίνονται μέσω ταυτοποιήσιμου τραπεζικού λογαριασμού·
- ιδ) χαιρετίζει την πρόταση κανονισμού σχετικά με τις εισαγωγές πολιτιστικών αγαθών· καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ένα πιστοποιητικό ιχνηλασιμότητας για τα αντικείμενα τέχνης και τις αρχαιότητες που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ και που προέρχονται από εδάφη ή τόπους που είναι υπό τον έλεγχο των τζιχαντιστών· καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν αστυνομικές μονάδες ειδικευμένες στο λαθρεμπόριο πολιτιστικών αγαθών και να μεριμνήσουν για τον μεταξύ τους συντονισμό· καλεί τα κράτη μέλη να υποχρεώσουν τις επιχειρήσεις που εμπορεύονται έργα τέχνης και αρχαιότητες να δηλώνουν κάθε ύποπτη συναλλαγή, να τιμωρούν δε για απερίσκεπτη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ενδεχομένως και με ποινική δίωξη, τους υπεύθυνους όσων τέτοιων επιχειρήσεων εμπλέκονται σε λαθρεμπόριο τέτοιων αγαθών·
- ιε) καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τη δυνατότητα μεταρρύθμισης των σχετικών

κανονισμών και οδηγιών, ώστε οι χρηματοπιστωτικές οντότητες να υποχρεούνται να ζητούν πληροφορίες για το λόγο πραγματοποίησης μιας ύποπτης συναλλαγής υψηλής αξίας, και έτσι να ελέγχεται η τυχόν καταβολή λύτρων σε τρομοκρατικές οργανώσεις·

- ιστ) ζητεί από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) να ορίσει ένα ειδικό επί χρηματοπιστωτικών πληροφοριών στη νέα αποστολή ΚΠΑΑ στο Ιράκ για να παρέχει υποστήριξη στην Ιρακινή Κυβέρνηση προκειμένου να εμποδίσει την διαφυγή στοιχείων ενεργητικού του ISIS/Da'esh από τη χώρα, ενώ θα πρέπει επίσης να βοηθήσει τις ιρακινές αρχές να αναπτύξουν προγράμματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·
 - ιζ) ζητεί από την EYED να δώσει την ίδια εντολή και στις υπόλοιπες αποστολές ΚΠΑΑ που βρίσκονται σε χώρες με υψηλό κίνδυνο φιλοξενίας βάσεων τρομοκρατών (terrorist hubs), ειδικά στο Κέρας της Αφρικής και στην περιοχή του Σαχέλ, και να αναπτύξουν με αποτελεσματικό τρόπο μια στενή συνεργασία με τις τοπικές κυβερνήσεις·
 - ιη) ζητεί από την ύπατη εκπρόσωπο και από την EYED να συσφίξουν τους δεσμούς συνεργασίας με τις χώρες όπου βρίσκονται κεφάλαια προερχόμενα από το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, με σκοπό την κατάσχεσή τους·
2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης καθώς και στα κράτη μέλη.